

GAZETA LWOWSKA

Wychodzi codziennie o godzinie 3 po południu
wyjątkiem dni poświęconych.
Numer pojedynczy kosztuje 20 gr.
Biura Redakcji i Administracji ulica Karmelicka
2 (Gmach Województwa). — Listy należy frankować.
Reklamacje otwarte wolne od opłaty.
Telefon Redakcji 21—18. — Administracji 21—17.
Redaktor naczelny przyjmuje od godz. 11-tej do 12-tej.

mięscowa	Prenumerata	zamiejskowa
miesięcznie bez dostawy 4-80	miesięcznie z przesyłką pocztową 5-30	5-30
miesięcznie z dostawą do domu	Za granicą 7-00 Zł.	

Ceny ogłoszeń: Za wiersz 1-szpaltowy milimetrowy (szer. 35 m/m.) ogłoszenia zwykłe za tekstem 15 gr., za wiersz 1-szpaltowy milimetrowy (szer. 70 m/m.) nadesłane i nekrologi 40 gr., drobne ogłoszenia za słowo 10 gr., drobne ogłoszenia kupno i sprzedaż za słowo 15 gr. Cała strona ogłoszeniowa 400 Zł.
Ogłoszenia zamiejskowe 30% droższe.
P. K. O. 141.690.

CZEŚĆ URZĘDOWA.

Lwów, dnia 10 lutego 1928.

P. Wojewoda lwowski zamianował praktykanta administracyjnego I. kategorii Mr. Włodzimierza Dżugara urzędnikiem administracyjnym I. kategorii VIII. stopnia służbowego.

P. Wojewoda lwowski przeniósł prowizoryczną urzędniczkę III. kategorii XII. st. st. Helenę Bełdowską z Sanoka do Lwowa.

CZEŚĆ NIEURZĘDOWA.

Trzynastka.

Jest jeszcze bardzo wielu ludzi przesądnych, którzy trzynastkę uważają za liczbę fatalną. Przy obecnych wyborach dostała się ona głównie liście komunistycznej. I pozornie sprawę osadzając, możnaby sądzić, że na razie oznaczonej przez siebie grupie nie przyniosła niepowodzenia: lista komunistyczna tym razem została uznana za ważną przez Główną Komisję Wyborczą w przeciwieństwie do umiędziania jej przy poprzednich wyborach. Czy jednak dopuszczenie listy komunistycznej przyniesie sukces inspirowanej i subsydjowanej przez Moskwę partii i czy wskutek tego złej opinii trzynastki zadany zostanie klam, to jest pytanie, nad którym warto się pokrótce zastanowić.

I w Polsce i poza jej granicami istnieją dwa zasadnicze prądy w sprawie traktowania komunizmu i jego zwolenników w ramach danego państwa. Z okazji uznania listy komunistycznej, spór ten odżył na łamach naszej prasy.

Kierunek jeden wychodzi z miedającego się zaprzeczyć założenia, że komunizm, działający na terenie danego państwa, kie-

rowany jest przez rękę moskiewską dla celów wychodzących na szkodę państwu i obecnemu ustrojowi społecznemu. Wskutek tego, wyznawcy tej opinii są zdania, że komunizm należy zwalczać przy pomocy wszystkich środków prawnych i administracyjnych, znajdujących się w ręku państwa, zaczynając od zakazu uniemożliwiającego działalność tej partii. Cały szereg państw, a przedewszystkiem bałkańskich, jak Jugosławia, Bułgaria, Grecja, zastosowały w praktyce u siebie tę zasadę. Są i w Polsce ugrupowania, oświadczające się za potrzebą uchwalenia ustawy antykomunistycznej.

Zwolennicy teorii drugiej, zgodni są z wyznawcami pierwszej co do tego, że komunizm jest szkodliwy dla państwa i ustroju społecznego. Uważają go jednak za chorobę, którą należy leczyć od wewnątrz, drogą reform, podniesienia dobrobytu społecznego, zacieśnienia stosunków między obywatelami i państwem, aby w świetle smutnej praktyki stosunków panujących obecnie w Rosji, plusy danego państwa i ustroju w pełnym wystąpiły świetle. Uważają oni dalej, że wprowadzenie komunizmu na światło dnia ujawni jego słabość, jego wewnętrzne rozbitcie, odbierze mu aureolę tajemniczości i męczeństwa, wprowadzającą czasami w błąd umysły mniej dojrzałe. Wskazują na przykłady Francji i Niemiec przedewszystkiem, gdzie znaczna część energii grup komunistycznych miejscowych została jest na zwalczanie się wewnętrzne rozmaitych kierunków w łonie partii. Powołują się na rozbitcie panujące również w obozie komunistycznym polskim w związku z walką aparatu sowieckiego z Trockim. Zwracają wreszcie uwagę, że w ręku państwa istnieje dostateczne środki, aby położyć kres każdej akcji wymierzonej przeciw jego bezpieczeństwu i sprawców jej pociągnąć do odpowiedzialności.

Założenia zwolenników obu kierunków są jednakowe, chociaż istnieją różnice w proponowanych przez nich metodach. Zgodni są jeszcze w jednej ważnej rzeczy, mianowicie w tem, iż ze względu na mocne skonsolidowanie Państwa Polskiego i na słabość i rozbitcie ruchu komunistycznego u nas, nie obawiają się płynącego z tego źródła niebezpieczeństwa, mimo, że nie spuszczaają zeń oka.

Dopuszczenie więc listy komunistycznej może okazać się fatalne dla tej grupy i sprawdzić złą opinię, którą posiada trzynastka w oczach ludzi przesądnych.

Powrót nad Bałtyk.

Warszawa, 10 lutego. (Tel. wł.) W dniu dzisiejszym z rozporządzenia p. Ministra Spraw Wojskowych Marynarka Polska obchodzi uroczyste osma rocznicę objęcia morza przez Polskę. Święto obchodzone jest uroczysto w garnizonach morskich i w formacjach żegluga.

Kiedy w pamiętnych latach 1918—1919 odzyskiwaliśmy pięć po pięci opuszczoną nareszcie przez wrogich najeźdźców ziemię polską, odbieraliśmy zarazem bogate, piękne dziedzictwo, przekazane nam przez ojców i dziadów naszych, zawieszaliśmy biało-czerwone proporce na wieżach zamków królewskich, rozpinaliśmy skrzydła orłów białych nad bramami miast, owianych aureolą większego bohaterstwa i wierności, obejmowaliśmy w prawowitą władzę uniwersytety i książnice, bogate wspomnieniami i spuścizną długich wieków, zbieraliśmy w jeden wielki, nareszcie wspólny skarbiec wszystkie rozproszone po świecie pamiątki i świętości, ze czcią i nadzieją przechowywane przez pokolenia niewoli, zewsząd, z wieżyc i prastarych świątyń i z murów sędziwych kamienic, z ruin większych twierdz i z polnych zielonych kurhanów, z pozółkłych ksiąg i z chorągów, przez lud kłęczący śpiewanych biła, gdyby zorze złociście, tradycja dawnej wielkości i chwały, zbożnej, codziennej pracy i zwycięstw bitewnych, mądrej myśli wielkiej, świętej sztuki.

Lecz kiedy przyszliśmy w szary, zimowy poranek 10 lutego 1920 r. nad brzeg polskiego morza, by wrzucić w nie pierścienią zaślubinowy, na wieki łącząc je z Rzeczpospolitą, — znaleźliśmy pustkę i ubóstwo. Był to brzeg mało znany, odwiedzany rzadko, smutny i cichy nawet w cudne nadbałtyckie lato, pełne lazuru i słońca. Osady, rozrzucone rzadka na falistych wzgórzach, leżących ugiem i na piaskach helskich, przy-

pominających jakieś dalekie, samotne wyspy, odcięte od świata i ludzi.

I tradycja przeszłości polskiej nad Bałtykiem nie była silna i żywa wśród społeczeństwa. Wspomnienia dawne zbladły, echa przycichły... Pamiętali wszyscy o Lechu i Krakcu, nieliczni wiedzieli o Wyzymierzu... Wpatrywali się w srebrną wizję leżącej z wichrem husarii i wsłuchiwali w szum sztandarów, nad polami walk rozwitych... lecz niewielu było takich, przed których tęskniacemi oczyma rozwiewała się nad falami Bałtyku bandera królewska i którym grały echa dzwonów gdańskich, ogłaszających oliwskie zwycięstwo...

Nowa, odrodzona Polska, nie otrzymała na brzegu bałtyckim w spuściznie po przeszłości, ani jednego skończzonego, potężnego gmachu, do którego możnaby wejść w triumfie. by znów zwycięskie zawiesić w nim godła... pozostały tu tylko fundamenty, silnie o trwałe, istotnie rodzinny grunt oparte, fundamenty, na których trzeba było zaczynać nową, gigantyczną budowę...

Po ośmiu latach niestrudzonych zabiegów Rządu, które zwłaszcza w ciągu roku ubiegłego tak spotęgowanem zabiły tętnem, znać już wyniki tej pracy. Wybrzeże nasze — rojne dziś i gwarne, osady rozbudowane, port rozrasta się z każdym niemal miesiącem. Na dchem ongiś morzu szumią polskie bandery i rozlega się przejmujący głos okrętowych syren. Zdyszane pociągi pędzą przez lasy helskie, łącząc ze światem osiedla rybackie, dwoma morzami oblane. A z biegiem lat, gdy zamiary obecnego Rządu w nową przyobleką się szat, rozszerza się jeszcze bardziej letniska nadmorskie, rozrosną się zielone lasy po wydmach, rozwiną serpentiną przedziwnej piękności — długie, nadbrzeżne bulwary.

Dlatego dzień 10 lutego jest i pozostanie zapewne na zawsze świętem niezwykłym i pięknym, bo czczeniem nie tylko pamięć chwil minionych, lecz także — święty trud dzisiejszej pracy i dumne marzenie o przyszłości. Jest to radosne święto majenia wiązań dachowych, nowego domu, który w oczach naszych wydzwignął się z fundamentów, a w którym ma zamieszkać — szczęśliwe, wielkie Jutro.

Janina Królińska.

BERZY BERNANOS.

Pod słońcem szatana.

Autoryzowany przekład Aleksandra Wata.

III.

Ksiądz proboszcz z Luzarnes jest prostym człowiekiem. Poprzestaje na małym; żyje niewielką ilością prostych uczuć, których jego rozsądek nie umie wyrazić. Jest jeszcze młody, choć przekroczył pięćdziesiątkę; lecz zawsze będzie młody, jest poza zasięgiem wieku. Świadomość jego jest gładka jak stronica wielkiej księgi, bez oskrobów i kleksów. Jego przeszłość nie jest pusta; znajduje w niej kilka radości, podziwia, że tak pięknie umarły, w takim pięknym porządku, uszeregowane jak cyfry. Czy istotnie były radosne? Czy oddychały kiedyś? Czy pulsowały?...

Dobry to kapłan, punktualny i pilny, lu-biacy spokój, wierny swej klasie, swoim czasom, ideom swego czasu, przyjmujący to, odrzucający tamto, ciągnący ze wszystkiego i moralista, przepowiadający wygaśnięcie pauperizmu — jakto oni mówią — w następstwie zwalczania alkoholizmu i chorób wenerycznych; słowem wieszczący powstanie nowego pokolenia — zdrowego i wysportowanego, w trykotach zdobywającego Królestwo Boże.

„Nasz święty z Lumbres”, wyrażał się czasem z subtelnym uśmiechem. Lecz w o-

69)

gniu dyskusji mawiał: „Wasz święty!” innym zgola głosem. Bo chociaż potępia formalizm i tchórzostwo władzy diecezjalnej, biada jednakże nad zamętem, sprawianym przez takiego kapłana cudotwórcę, co to w niwecz obraca wszelkie wyrachowania. „Przewielebny ksiądz biskup nie może w takiej kwestii okazać zbyt wiele przezorności i równowagi!” — kończył, rezolutny jak kanonik, przytaczając różne teksty... Panie! święty w swej wędrowce życiowej przyczynia wiele spustoszeń, wszakże nie można powstrzymać ognia.

IV.

Każdy obrót koła zbliża proboszcza z Lumbres do tego nieubłaganego cenzora. Poprzez mgłę widzi już jego szare oczy, takie żywe, szydercze, zawsze niespokojne, oczy, w których tańczy drobny mdły ptymyk. Co za śmieszna przygoda — w sześciu kilometrach od swej biednej parafii, u wezłowania konającego dziecka zamożnych rodziców, sprowadzony jako cudotwórca! Jakie zgorzenie! Już z góry uderza go w pierś złośliwe przywitanie... Czego chcą od niego. Czy spodziewają się cudu po tej starej sfałgowanej rece, która za każdym wstrząśnieniem wozu trzęsie się na wyszarzałem, zniszczonym suknie sutanny?...

Wiele osób nie mogło nigdy pojąć, jakim cudem ten kapłan, który jako sędzia rozstrzygał najstraszliwsze konflikty sumień tysięcy ludzi, we własnej zwadzie bywał zawsze chwiejny i niemal nieśmiały. „Bawia-

się mną” powiadał „posługują się mną jako zabawką”. I tak rozdawał pełną garścią pokój, którego sam był pozbawiony.

— Otóż jesteście — rzekł Havret, wskazując batem w kierunku pasma dymu, widocznego między drzewami.

Młody parobek w niebieskich spodniach otworzył furtkę i chwycił konie za cugle. U wejścia do zagrody gospodarz zeskoczył z bryczki. Milczący towarzysz poszedł za jego przykładem.

Ksiądz proboszcz z Luzarnes spotkał ich na progu — wysoka czarna sylwetka.

— Drogi konfratrze — rzekł — czekają na księdza proboszcza jak niegdyś strapiiony magnat wypatrywał św. Wincentego...

Uśmiechał się jeszcze jowialnie, lecz z odcieniem zawodowej dyskrecji — w obliczu konającego. Jednocześnie zlągodził swój żart mocnym, chłopskim uściskiem dłoni.

„Wszakże proboszcz z Lumbres pociągnął go za sobą na stronę, między pierzchające kury.

— Jestem zawstydzony, przyjacielu mój, naprawdę zawstydzony — rzekł najłagodniejszym głosem — proszę mi wybaczyć... nieświadomość tej biednej kobiety... Proszę bardzo, aby ksiądz mi wybaczył... Pomówimy o tem później — zakończył innym tonem — i przekona się ksiądz proboszcz, że to ja jestem właściwie winien...

Ksiądz proboszcz z Luzarnes poczuł na ramieniu uścisk nerwowych, cokolwiek drżących palców. Nawet w chwilach poniżenia objawiał się ten dar nadprzyrodzony, który

ks. Donissan otrzymał; nawet teraz było w nim coś wadnego.

— Mój dobry konfratrze — odpowiedział były profesor chemii mniej jowialnie — niechże ksiądz nie oskarża siebie przede mną... Uchodzę — słusznie czy niesłusznie — za tęgi umysł a nawet, jak niektórzy utrzymują, za umysł znieprawiony... Edukacja naukowa, więc ksiądz proboszcz, oto wszystko... Subtelne różnice, odmienny słownik... Lecz niemniej odnoszę się... z najgłębszym szacunkiem do charakteru księdza proboszcza.

Mówił ze spuszczonemi oczyma z rosnącym zakłopotaniem. Poczuł się śmieszny, może nawet nienawistny godny. W końcu umilkł. Lecz zanim podniósł czoło, ujrzał — jakgdyby w samym sobie, jakgdyby w najgłębszym zwierciadle — spojrzenie utkwiłone w sobie; wbrew woli musiał go szukać, nusił mu się oddać bez zastrzeżeń... Przez sekundę czuł się obnażony przed sędzią, pełnym przebaczenia.

Widział tylko oczy na tej drżącej, wyblakłej, sinej twarzy. Spojrzenie, które go wzywało zdala, błagalnie, beznadziejnie. Silniejsze od obu rąk wyciągniętych bardziej żalosne od krzyku, nieme, czarne, nieodparte... „Czego chce ode mnie?” zapytywał siebie pocziwy proboszcz z pewnego rodzaju świętą zgrozą... „Zdawało mi się, że widzę go, że widzę go w jeziorze płomieni!” — wyjaśnił później. Niepojęta litość rozdzierała mu serce.

(C. d. n.)

Z ostatniej chwili.

POŻEGNANIE GEN. CHARPY.

Warszawa, 10 lutego. (Tel. wł.) W czasie wczorajszego bankietu pożegnalnego na cześć gen. Charpy, pierwszy toast wniósł im. Marszałka Piłsudskiego generał Konarzewski...

ZWIĄZEK PODOFICERÓW REZ. PRZEWIĄZANIE LICYTACJI NR. 13.

Warszawa, 10 lutego. (Tel. wł.) W dniu wczorajszym do Izby dla spraw wyborczych Sądu Najwyższego wpłynęła skarga Związku podoficerów rezerwy Rzeczypospolitej...

WRĘCZENIE AKTU OSKARŻENIA B. POSŁOM Z N. P. CHŁ.

Warszawa, 10 lutego. (Tel. wł.) Dowiadujemy się, że Prokuratura wileńska wręczyła akty oskarżenia trzem byłym posłom z niezależnej partii chłopskiej. P. Hołowacz...

ODROTCZENIE DECYZJI NAJWYŻSZEGO TRYBUNAŁU ADMINISTRACYJNEGO.

Warszawa, 10 lutego. (Tel. wł.) Dowiadujemy się, że wskutek ustąpienia pierwszego prezesa Najwyższego Trybunału Administracyjnego p. Sawickiego całe szeregi spraw w których miało nastąpić ogłoszenie decyzji uległ odroczeniu...

PRZYMUS WODOCIĄGOWY I KANALIZACYJNY.

Warszawa, 10 lutego. (Tel. wł.) Departament Zdrowia Ministerstwa Spraw Wewnętrznych opracował projekt dekretu o przymusowym wprowadzeniu urządzeń wodociągowych i kanalizacyjnych przez samorządy lokalne.

SPROSTOWANIE.

Warszawa, 10 lutego. (Tel. wł.) Przed paru dniami Agencja Wschodnia podała w prasie za Wiła wiadomości o awanturach wywołanych przez studentów wileńskich z powodu obecności na jakimś balu chóru rosyjskiego...

GIEŁDA LWOWSKA

czwartek 9 lutego 1928.

Main table of the Lviv stock exchange with columns for categories, values, dividends, and transactions. Includes sub-sections for state papers, exchange lists, obligations, and stocks.

GIEŁDA PIENIEŻNA z 10 lutego 1928.

Na rynku akcyjnym bez większych zmian. Złoty mały, wskutek czego ruch słaby przy tendencji chwiejnej i usposobieniu ospałym.

GIEŁDA ZBOŻOWA z 10 lutego 1928.

Tendencja dla zbóż niejednolita. Ceny owsa i kukurudzy rumuńskiej nieco silniejsze, pozatem inne artykuły utrzymują się w cenie.

Lwów, dnia 9 lutego 1928.

Na Giełdzie transakcje w jęczmieniu browarnianym i owsie po cenach w ramach dotychczasowych notowań.

Tylko pszenica dla wyrobu mąki paschalnej poszukiwana, pozatem dla zboża chlebowego brak zainteresowania.

Tendencja nadal zniżkowa, usposobienie spokojne.

Table listing various agricultural products such as wheat, rye, and barley with their respective prices and grades.

GIEŁDA WARSZAWSKA.

Warszawa, 9 lutego 1928. Dolarzy St. Zjednoczon. --- --- --- Oslo --- --- --- Kopenhaga --- --- ---

Table listing international exchange rates for cities like Stockholm, Belgia, Londyn, and Włochy.

8% pożyczka konwersyjna 67-00 pożyczka kolejowa konwersyjna 61-00 pożyczka kolejowa 102-25 dolarówka 65-00 65-50

8% listy zastawne Banku Gospod. Kraj. 93-00 8% listy zastawne Banku Rolnego 93-00 8% oblig. komun. Banku Gosp. Krajow. 93-00

GIEŁDA WARSZAWSKA.

Table listing various exchange rates for Bank Handl., Bank Pol., and other financial institutions.

GIEŁDA KRAKOWSKA.

Table listing exchange rates for Kraków, including bank rates and commodity prices.

GIEŁDA WIEDEŃSKA.

Table listing exchange rates for Vienna (Wiedeń) and other international locations like Amsterdam, Berlin, and London.

Table listing various commodity prices and exchange rates for items like Czeskie, Węgierskie, and Skoda.

GIEŁDA ZURYCHSKA.

Zurych, dnia 10 lutego 1928.

Table listing exchange rates for Zurich, including rates for Paryż, Londyn, and various currencies.

GIEŁDA PARYSKA.

Table listing exchange rates for Paris, including rates for Londyn, N. Jork, and other locations.

GIEŁDA LONDYŃSKA.

Table listing exchange rates for London, including rates for N. Jork, Holandia, and other locations.

Redaktor naczelny i odpowiedzialny: Dr. MARCELI SZAROTA.

Ogłoszenia urzędowe.

AMORTYZACJE.

T. 832/27. U Marijana Szpetkowskiego skradzioną winkulowaną książeczkę Miejskiej Kasy Oszczędności we Lwowie Nr. 40908 na 857 dolarów...

KURATELE.

P. 414/27. Uchwała. Fedora Andrejczuka z Majdanu średniego syna Mikołaja pozbawiła się całkowicie własności z powodu choroby umysłowej...

LICYTACJE.

E. 625/26. Edykt licytacyjny. Na wniosek Salomona Wieliczera, kupca w Wadowicach jako strony egzekwującej odbędzie się dnia 15 marca 1928 o godz. 10-tej przedpołudniem w Sa-

dzie tutejszym w biurze Nr. 57 licytacja 7/88 części dóbr tabularnych Falkowa dolna włh. 314. Wartość szacunkowa 7.167 złotych. Najniższa oferta 4.778 złotych...

